

TALLINNA POLÜTEHNIIK

TPI PARTEIKOMITEE, REKTORAADI, KOMSOMOLIKOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HÄÄLEKANDJA

Nr. 1 (1005)

Reede, 9. jaanuar 1981

XXXII aastakäik

SESSITELEFON

NLKP XXVI KONGRESSI EEL

MAJANDUSE JUHTIMISE SUUNDADEST

47-43-70...
«Dekanaat kuulab.»
«Tere päevast. «Polütehniku» toimetust siin. Pakume dekaani.»

Krõps-krõps teeb miski telefonitorus. Majanduse dekanadiga on ka uuel aastal läbi telefoni rääkides raskusi — Mustamäed ja Koplit lahutada ju soliidseid vahemaad!
Aga siiski... «Toomaspoeg kuulab.»

«Tere. «Polütehnik» siinpool. Tahaksime teada, kuidas Koplis sess läheb.»

«Osaliselt on juba läinud. Viies kursus, TP ja TR erialade neljas lõpetasid eksamid vana aasta viimase päevaga. Nõuematel eksamid käivad. Päril edukalt, esimeste tähelepanekute põhjal võib öelda, et vähemalt eelmise aasta tasemel. Ootamatusi pole ette tulnud. Ilm läheb, näete, ka paremaks, gripp järelikult rohkem segama ehk ei hakka. Haigestumisi on meie tudengid üldiselt suutnud vältida. Mis veel...? Arvestused tegid kõik õigeks ajaks ära ja see on ju alati eksamitele pääsemise peamine eeldus. Edasi oleneb kõik inimesest enesest.»

«Mida tudengeile eriti soovite?»
«Eks ikka vastupidavust, iseenese tõsist käsitlemist. Kõik elu rõõmud soovitan mõneks ajaks kõrvale jätta, äratreenitud puhkus tuleb hiljem.»

«Ja millal täpselt?»
«Hiljemalt 28. jaanuariks peaksid kõik eksamid hakka saama. Siis puhkus 9. veebruarini.»
«Aitäh. Head sessi teilegi!»

53-22-12...

«Arstipunkt kuulab.»
«Helistame toimetusest. Kuidas gripipuhang ja sessioon teie töös tunda annavad?»

«Haigeid on palju. Kõige tihedamal päeval näiteks 50, kes meile vastuvõtule tulid.»
«Kas päris haigeid või... neid teisi?»

«Päris haigeid. Semestri sees vahel tahetakse küll niisama vabastust, kehalisest kasvatus- näiteks, tullakse kergelt punase kurguga. Aga eile olid kõigil palavikud 38—39. Diagnostika: gripp. Olime ka ise haigeid ja võime kinnitada, et tänavu on gripp raske. Nii kõrge palavikuga soovime mitte meile tulla, vaid kutsuda arst koju. Tuleb vähemalt nädat aega voodis lamada.»

«Jah, aga... eksamid...?»
«Saame aru küll, aga ka haiguse vastu ei saa. Kui on kõrge palavik, ei tohi välja minna, tuleb ravida.»
«Aitäh hea nõu eest. Kellega rääkisime?»
«Maria Saltseva, arstipunkti velsker.»

44-67-16...

«Opikute osakond.»
«Palume juhatajat.»
«Ei ole kahjuks. Haiguslehel.»
««Polütehnik» tülitab. Kuidas sess raamatukogule mõjub?»
«Oot-oot. Kohe otsin mõne kompetentsema inimese.»

«Eha Savi, õpikute osakonna sektorijuhataja kuulab. Liiga vara helistate. Veel ei anna tunda. Alles pühade järgne aeg. Tavaliselt sessi ajal meil laenu- tuste arv ikka tõuseb küll, nii et see aeg on veel ees.»
«Kas tahate midagi tudengeile südamele panna?»

«Jah. Kõik laenutatud õpikud võiks juba nüüd, pärast talvesse üle vaadata ja kui neid enam vaja pole, meile tagasi tuua. Kevadel on tavaliselt segadust: küll raamatud kadunud, küll ühiselamus ära vahetatud. Ja vaevalt kõiki neid õpikuid, mis sügisel võetud, kevadeni vaja lähebki. Nii et — tooge õigel ajal tagasi või tulge pikendama!»

53-73-57...

«Halloo, peahoone söökla?»
«Jaa.»
«Kas sess teile ka mõjub?»
«Mõjub ikka. Teistmoodi on see, et sööjaid hulga vähem näha.»

«Seda arvasin minagi. Rahvas istub ühiselamus ja teeb ise sooja süüa. Või mõnel pole üldse isu. Aga kuidas siis teie plaaniga jääb?»

«Eks sess segab plaanitaimist küll, aga me ju selle määra harjunud. Ega meiega esimest korda tööl pole. Oleme vaikselt hooajale enne mõelnud. Tellisime see-eest puhvetisse minevat kaupa. Las ostavad vähemasti kaasagi.»
«Mis kõige rohkem tudengile läheb?»

«Igapäevane leib.»
«Aitäh. Kellega ma rääkisin?»
«Heili Jahe, brigadir.»

HILLE KARM
URMI REINDE

XI viisaastak on uus etapp NLKP pikaajalise kursi elluviimisel sotsiaalse ja majandusliku arengu alal ning kommunismi materiaal-tehnilise baasi rajamisel.

NSV Liidu konstitutsioonis on öeldud: «Tuginedes töötajate loovale aktiivsusele, sotsialistlikule võistlusele ning teaduslik-tehnilise progressi saavutustele, täiustades majanduse juhtimise vorme ja meetodeid tagab riik tööviljakuse kasvu, tootmise efektiivsuse ja töö kvaliteedi tõusu ning rahvamajanduse dünaamilise, plaanipärase ja proportsionaalse arenemise.»

Ülalnimetatud eesmärgid ja nende saavutamise teid arvestades on koostatud ka üldrahvalikuks aruteluks esitatud projekt «NSV Liidu majandusliku ja sotsiaalse arengu põhisuunad aastail 1981—1985 ning ajavahemikus kuni 1990. aastani.»

Põhisuundades on püstitatud uued kõrged eesmärgid. Näiteks suurendada rahvatulu 18—20%, ühiskondliku töö viljakust 17—20%, tööstustoodangut 26—28%, põllumajanduse keskmist aastatoodangut 12—14%.

Samas peab arvesse võtma, et 80-ndatel aastatel tuleb panna senisest suuremat rõhku majandusliku kasvu intensiivsusele teguritele, sest teised tegurid ahenevad järsult. See käib eeskätt uute tööjõuressursside kaasatõmbamise võimaluste kohta. See puudutab ka loodusressursse. Nende varud meie maal on tohutud, kuid

mitte lõpmatult suured, ning nende hõlvamine nõuab senisest palju suuremaid kapitaal- mahutusi.

Kõik see tõstab praktilises tegevuses esiplaanile juhtimis- ja organiseerimisalase iseloomuga probleeme.

NLKP Keskkomitee 1980. aasta oktoobripleenumil võttis sm. L. I. Brežnevi juhtimise ja organiseerimise probleemidest vaatluse alla kaks tähtsat küsimust. Esimene neist puudutab planeerimise täiustamist, teine tsentralismi ja demokraatlike aluste õiget vahetõrka juhtimises. Sm. L. I. Brežnevi kõne pleenumil ja põhisuunad näitavad ära nimetatud majanduse juhtimise alaste küsimuste põhilised lahendamisteed, millel järgnevalt peatume.

XI viisaastakul viiakse ettevõtte, organisatsioonide, koon- diste ja ministeeriumide töö hindamise kriteeriumidesse ja näitajatesse sisse olulised muudatused.

1. Tootmise planeerimisel ja iga ettevõtte töö hindamisel suureneb naturaalse näitajate osakaal. Laieneb plaanides kinnitatava toodangu nomenklatuur. Seda suunda täiendatakse iga ettevõtte vastutuse suurendamisega oma kohustuste täitmise eest tarbijatele toodangu tarnimisel konkreetse nomenklatuuris (sortimendis) vastavalt sõlmitud lepingutele.

2. Minnakse üle tööstuse tootmismahu, tööviljakuse ja palgafondi planeerimisele põhiliselt normatiivse puhastoodangu

või töötlemismaksumuse järgi (kogu- või kaubatoodangu asemel). Normatiivne puhastoodang näitab iga töökollektiivi panust rahvatulu suurendamisse ja omab suuri eeliseid tööviljakuse planeerimisel.

3. Suureneb töö ja sotsiaalse arengu näitajate osakaal, mis vastab plaanide sotsiaalse orientatsiooni tugevdamise suunale.

Tähelepanu väärib asjaolu, et esmakordselt antakse täpne loetelu näitajatest (puhastoodangu ja tööviljakuse kasvu, kasumi üldsumma jt. näitajad), mis kinnitatakse viie aasta plaanides (jaotusega aastate kaupa). See võimaldab tugevdada viie aasta plaani osatähtsust majanduse kasvu tempode ja proportsioonide reguleerimisel ning tõstab viisaastaku- ülesannete direktiivset iseloomu.

Järgmisel viisaastakul hakatakse planeerimises laialdaselt kasutama sihtprogrammide meetodit. Iga selline programm peab kujutama endast põhjendatud, täppisarvestusele põhinevat, lõpptulemustele, ühe või teise probleemi täielikule lahendamisele suunatud abinõude plaani.

Programmide keskendavate tähelepanu rahvamajanduse võtmeprobleemidele, määravad kindlaks nende lahendamise järjekorra ja etapid, aitavad kaasa selleks vajalike ressurside koondamisele, samuti majandusharude ja -piirkondade

Järgneb 2. lk.

Detsembri lõpus olid meie toimetusel külalised Moskva Keemia ja Tehnoloogia Instituudist: instituudi ajalehe «Mendelevplane» komsomoli- osakonna esindaja Viktor Nedošvin, seinalehe «Silikaat» kunstnik Boris Fridman, sei-

nalehe «Süntees» toimetaja Jelena Altman, seinalehe «Molodost» toimetaja Boris Voskan- jan.

Pildil näeme külalisi koos meie Pressiklubi liikmetega vastastikku kogemusi vaheta- mas.

Moskvalased lahkusid Tallinnast ja TPI-st parimate muljetega ning jätsid maha küllakutse kevadel MKTI-s toi- muvaile huumoripäevadele.

Sven Arbeti foto.

Mõnusat aastat
kõigile malevlastele

SOOVIB TPI EÜE SEKTOR.

koordineeritud koostöö tagamiseks. Tähtis on programmi juhtimise süsteem, mis täpselt määrab isikliku vastutuse iga töölõigu eest ja annab vajalikud õigused. Ilma kõige sellest, märkis L. I. Brežnev, pole programm programm, vaid heade soovide kogusumma.

Tuleb silmas pidades, et nimetatud programmid töötatakse välja üldriiklike plaanide koosseisus, mitte nende täiendusena. Programmide väljatöötamine on üks suundi planeerimise töstmisel kvalitatiivselt uude tasemele, selle sihipärasuse ja efektiivsuse tähtis tingimus.

4. Tähtsaks küsimuseks majanduse juhtimises on tsentralismi ja demokraatlike aluste ning harukondliku ja territoriaalse juhtimise õige vahetamine. NSV Liidu konstitutsioonis on öeldud, et Nõukogudemaa majandus moodustab ühtse majanduskompleksi, mille juhtimisel arvestatakse harukondlikku ja territoriaalselt tsentraliseeritud juhtimine ettevõtete, koondiste

ja teiste organisatsioonide iseseisvuse ja initsiatiiviga. Tõepoolest, ainult keskus võib efektiivselt juhtida seda kompleksi kui ühtset tervikut, vastu seista ametkondlikele ja kollektivsetele. Teisest küljest on majanduse normaalseks funktsioneerimiseks tarvis igati arendada kohapealset initsiatiivi, töökollektiivide ja majandusjuhtide algatusvõimet. On vaja, et operatiivküsimused lahendatakse just seal, kus neid saab lahendada kiiresti, liigse venitamise ja liigse koostööstamiseta.

5. Igakülgset arendada ja tugevdada isemajandamist viie aasta plaani ülesannete ja pikaajaliste majanduslike normatiivide alusel. 6. Tõsta territoriaalse planeerimise tegusust ja suurendada selle osa piirkondade arengus. Täiustada territoriaalsete tootiskomplekside planeerimist ja juhtimist. Töötada välja territoriaalsete tootiskomplekside ametkondadevahelise juhtimise ühtsed majanduslikud ja õiguslikud alused.

Sellise lähenemisviisi eesmärk üheteistkümnendal viisaastakul on ressurside parem kasutamine, vastavate tootmisarude seostatud arendamine, keskkonnakaitse probleemide lahendamine. Eri tootmisarude kuuluvate ettevõtete proportsionaalse omavahelise arenemisega igas vabariigis, kraisis ja oblastis ei ole võimalik saavutada tööjõu-, materiaalse ja rahaliste ressursside ratsionaalset kasutamist, rahvamajanduse tõelisi tasakaalustamist. Seega on harukondliku ja territoriaalse aspekti arukas ühendamine majandamise efektiivsuse tõstmise tähtis tingimus.

Kokkuvõtteks võib öelda, et NLEP XXIV ja XXV kongressidel väljatöötatud majandusstrateegia loov edasiarendamine, mis on suunatud nõukogude rahva elujärje ja kultuuritaseme tõstmisele, jätkub kõrvalekalduvatult ka üheteistkümnendal viisaastakul.

Tööstuse juhtimise ja planeerimise kateedri nooremteadur PAUL SAAR

KÕIK TERVICESPORTIMA!

Kuigi õppeaastast hakkab juba pool läbi saama, näib just praegu olevat õige aeg õppejõudude-teenistujate spordist juttu teha, sest alates 1. jaanuarist on selles kavandatud mõningaid muudatusi.

Endist viisi toimub TPI õppejõudude-teenistujate spartakiaad, järjekorras XVIII. Üheks peamiseks muudatuseks on võistluspordi eraldamine tervisespordist. Selle tingis kõigepealt asjaolu, et võistlus on üldiselt nooremate, tervisesport juba eakamate jaoks. See ei tähenda aga sugugi, et nooremad ei võiks tegeleda tervisespordiga. Spartakiaadi juhendis (neid on kaks: üks võistlus-, teine tervisespordi tarvis) on üles ehitatud selliselt, et sõltumata vanusest, kuid sõltuvalt tahtest ja treenitusest on igaljuhul võimalik tegeleda nii tervises- kui võistluspordiga.

Kuid tulemuste õigemaks arvestamiseks on ka võistluspordis arvesse võetud osalejate vanust individuaalade vanuseklasside kaudu.

VANUSEKLASSID. Mehed. Veteraanid: 45 a. ja vanemad. **Seniorid:** 35–45 a. **Juniorid:** alla 35 a. **Naised. Veteraanid:** 38 a. ja vanemad. **Seniorid:** 24–37 a. **Juniorid:** alla 27 a.

Nii palju võistluspordist. Teiseks põhjuseks, mis tingis võistluspordi tervisespordist eraldamise, oli asjaolu, et meil tegeldakse tervisespordiga rohkem, kui meie senine arvestussüsteem seda registreerida võimaldaks. On ju teada, et meie kollektiivi liikmed mängivad spordihoone väljakutel palli, ujuvad, võimlevad kodus ja spordisaalides (eriti õrnema soo esindajad), matkavad jalgsi, jalgrattaga või suuskadel, jooksevad ning harjutavad tervisespordil, ja kõike seda mitte võistlemise, vaid oma tervise nimel. Millises kateedris või allasutuses (edaspidi kateeder) millist tervisesporti harrastatakse, kes ning kui palju harrastab, sellest puudub ülevaade.

Tervisespordi edasiseks stimuleerimiseks, juhtimiseks ja vajaduse-võimaluse korral ka abistamiseks ning tervise eest võitlevate parimate kateedrite väljasegitamiseks otsustati ka selline sporditegemine arvele võtta.

Iga tervisespordiga tegeleja saab vastavale arvestuslehele (need saadakse k.a. jaanuaris) iga kuu selle päeva lahtrisse, millal ta spordiga oma tervist karastas, sissekande tingkilomeetrites. Ühe tingkilomeetri annab üks järgmistest individuaalsetest sportlik-tervistavatest tegevustest. A. 1 km sõrkjooksu. B. 2 km suusatamist. C. 3 km jalgsimatka. D. 3 km jalgrattasõitu. E. 10 min. ujumist. F. 10 min. võimlemist. G. 15 min. sportmängu. Näiteks 10 km suusatamist märgitakse

arvestuslehele — B5, 1 tund võimlemist — F6.

Üksikute tervisespordialade võrdlemine tingkilomeetrites pole välja mõeldud TPI Spordiklubis. Tingkilomeetri tervisespordi mahu näitajana pändas meile Moskva olümpiamängude eelne olümpialiikumine Eesti NSV-s, kus eksisteeris mõiste olümpiakilomeeter. Seejuures on üksiklade võrdlemine teaduslikult põhjendatult selline. Võiksime öelda, et olümpialiikumine jätkub, või et pole tähtis võita, vaid osa võtta, eriti tervisespordist.

Kuu lõpul teeb kateedri spordiorganisator individuaalsete arvestuslehtede alusel vormikohase koondi (blanketid saadakse k.a. jaanuaris alguses) ning esitab hiljemalt järgneva kuu 15. kuupäevaks spordiklubile.

TPI õppejõudude-teenistujate XVIII spartakiaadi tervisespordi juhendis on ette nähtud peale individuaalse veel kollektiivne sportlik-tervistav tegevus üleinstituudilistest ja kateedrite endi organiseeritud üritustest osavõtmisena.

Üleinstituudilisteks üritusteks on suusatamine (veebruari), orienteerumine, jooksupõlvkross ja jalgsimatka (mais). Siinkohal tuleb märkida, et kateedrite endi korraldatud ürituste hulka kuulub ka VTK normide esmane ja vähemalt kolme ala normide kordustäitmine. Nende ürituste läbiviimise kohta esitab kateedri spordiorganisator spordiklubile vabas vormis protokoll 10 päeva jooksul.

Kateedrite paremusjärjestuse määratakse üksiktegevuste ja -ürituste punktide alusel. Punktide arvutatakse allpooltoodud eeskirjade järgi. Umbes nii on seda tehtud varasematelgi aastatel.

Individuaalne sportlik-tervistav tegevus: SK: N. Üleinstituudiline sportlik-tervistav tegevus: (S) ni: 4N. Kateedri

enda korraldatud sportlik-tervistav tegevus, sh. ka VTK:

$$\sum_{j=1}^q (10q + S_j, m_j) : N.$$

SK — kateedri liikmete poolt (käsoleval õppeaastal) peale 1. jaanuari 1981. a. kuni õppeaasta lõpuni saavutatud tingkilomeetrite summa. N — kateedri kõigi liikmete arv. ni — üleinstituudilistest l'ndast sportlik-tervistavatest tegevustest osavõtnud kateedri liikmete arv. i — ala indeks (1-suusatamine; 2-orienteerumine; 3-jooksupõlvkross; 4-jalgsimatka). q — õppeaasta jooksul kateedri enda poolt korraldatud ürituste arv. mj — kateedri enda poolt korraldatud üksiküritustest osavõtnud kateedri liikmete arv.

Kõiki sportlik-tervistavaid tegevusi arvestav kateedrite üldine paremusjärjestus saadakse üksiktegevuste paremusjärjestustest kohapunktide summeerimise teel. Üldise paremusjärjestuse määramisel võetakse veel arvesse spordiklubi liikmemaksude tasumise õigeaegsust ja

liikmemaksudega haaratud kateedri liikmete arvu.

Nagu esitatud punktiarvestusest nähtub, peame oluliseks kateedri liikmete maksimaalset rakendatust sportlik-tervistavas tegevuses.

Tähtis koht on antud individuaalsele sportlik-tervistavale tegevusele, sest nii hoitakse ära kollektiivsete spordiürituste teataval määral kampaanialik iseloom. Näiteks on üleinstituudilisi tegevusi ainult neli, igauks neist toimub ühe, harva ka kahe päeva jooksul. On täiesti mõeldav, et just mingisugune üks päev pole kateedritele sobiv peamiste «löögiõudude» haigestumise, komanderingute või mõne muu põhjuse tõttu, eriti väiksemate kateedrites. Kui puuduksid pidevad spordi-tegevused, siis halb esinemine ühel-kahel üleinstituudilisel üritusel võiks sportlikus mõttes muidu tubli kateedri väljavaated üldarvestuses kõrgele kohale jõuda lootusetult rikkuda.

Individuaalse sportlik-tervistava tegevuse optimaalseks mahuks soovitatakse ka 25 tingkilomeetrit kuus, näiteks 10 minutit võimlemist iga päev. Pole kahtlust, et see ei käi üle jõe kellelegi.

Sama tingkilomeetrite arvu võib saada igaal pühapäeval, kui kasutame TPI spordihoonet kell 10–12. Sel ajal on spordihoone õppejõudude-teenistujate ja nende perekonnaliikmete käes. Vähemalt loodame, et see edaspidi nii on. Varem on esinenud juhtumeid, kus need, kel võim ja voli spordihoone kasutamise üle otsustada, on õppejõudude-teenistujate spordihoone kasutamise aja maha müünud (spordihoone välja üürinud) teistele asutustele.

Käsolevas artiklis kommenteeritav TPI õppejõudude-teenistujate XVIII spartakiaadi tervisespordi juhend on läbi arutatud mitmetel TPI Spordiklubi õppejõudude-teenistujate kehakultuurinõukogu ja ka TPI spordiaktiivide koosolekul. Juhendis on püütud paljusid kriitilisi märkusi arvestada. Arvestatud pole ainult üht pessimistliku alatooniga märkust või õigemini kahtlust: individuaalne sportlik-tervistav tegevus pole kontrollitav. Jääb iga tervisespordilase oma südametunnistusele, kas ta kirjutab arvestuslehele tegelikult saadud tingkilomeetrid või paneb tema halvem muna kirja ka need, mida parem mina kavatses saavutada. Arvatakse, et paberisand on meid sedavõrd rikkunud, et kui vähegi võimalik, siis esmajärjekorras tehakse kõik paberil ilusaks...

Tervisespordi juhendi koostajad arvavad siiski, et see pole nii. Miks peaksime petma iseend?

Spordiklubi õppejõudude-teenistujate kehakultuurinõukogu ühesandel ANTS VAIMEL

SEADMEKOMISJON TEATAB:

füüsika kateedri juures III-009 asuvas elektronmikroskoopiaalaboris töötab alates 3. oktoobrist möödunud aastal tšehhi firma «Tesla» rasterelektronmikroskoop BS-300. Asjahuviliste lähemaks informeerimiseks ja tulevaste mikroskoobi kasutajate väljasegitamiseks toimub 15. jaanuaril kell 15 füüsika-auditooriumis II-102 koosolekseminar, kus tutvustatakse lähemalt mikroskoopi ja tema kasutamise võimalusi. Loenguga esineb tehnikakandidaat A. Paal. Pärast loengut mikroskoobi demonstratsioonikasutamine.

Seminarist palutakse tingimata osa võtta nende uurimistöde juhendajatel, mille täitmisel hakatakse kasutama rasterelektronmikroskoopi, ja töötajatel, kes hakkavad tööle rasterelektronmikroskoopia alaste töde täitjana.

Jumalat eitavate meeste südikus...

... oli see, mis andis ilmet ja pinget 24. detsembril peetud TPI parima üliõpilase-ateismitundja konkursi II voorule. Ja tõega — see oli tõsine, mehelik vastastikune mõõduvõtmise (iseenda teadmiste kontrolli läbi), kus domineeris ainuvalitsevalt mehelik mõtlemismaneer, sest kuidas ka konkursi žürii ei otsinud, ei leidnud ta sellekordsest voojust osavõtjate seast mitte ainult patsi- või seelikukandjat.

On's naised-tudengid enam jumalakarlikud? Ei, sootuks mitte! Sest ateismikursuse läbimist krooniv arvestus, mis iseenest oli ka parima ainetundja konkursi esimeseks vooruks, ei näidanud energeetikute, ehitajate ega ka automaatikute seas mingit meeste teadmiste üleolekut. Pigem vastupidi. Ent just suhteline meeste arvu ülekaal nois gruppides oli asjaolu, mille tõttu konkursile kutsutute seas (s.o. — oma gruppide parimate hulgas) figureeris vaid kaks naistudengit. Paraku ei olnud kutsumine vast kõige veenvam, sest näitsikud eelistasid ilmselt muud ajaviitmist sel õhtul. Ja kuna konkursi II voorule ei ilmunud ka ükski muluse konkursi parimaist, kuigi juhendi järgi võinuksid nad osaleda, õigi seekordsest voojust osavõtjate grupp selgelt ühtlane oma eeltaseme poolt. Nii näiteks kõikus I voorus saadud punktide summa osavõtjatel vaid vähestes piirides: 53–57.

Nagu ikka tavaks, toimus konkursi II voor kahearingilises, kus kummaski tuli leida vastus 10-le küsimusele. Neist esimeses ringis oli lubatud kasutada ainekonspekti, teises aga mitte.

Esimese ringi järel oli parimate vastustega esikohal Uko OJA (EE-12) — 40 punkti. Järgnesid Kaido PÖLLUSTE (LE-12) — 37 ning Veljo VIIT-

MANN (ET-11) — 33,5 punkti. Ka teises ringis jätkus U. Oja edu. Ta saavutas taas parima tulemuse — 30,5 punkti ning kindlustas soliidse edumaa järgnevate ees. Talle järgnesid teises ringis Enn VILGO (LR-11) — 27 ja Voldemar TOMMUSK (LE-12) — 25 punkti. Ja kui loeti kokku II vooru punktide summa, oli edetabel selline:

U OJA — 70,5; K. PÖLLUSTE — 61; Arvo RUUSTAL (LS-11) — 57; V. TOMMUSK — 55; Aivar MÖLL (LA-11) — 54,5.

I ja II vooru tulemuste summeerimisel selgus praeguseni iooksev pingerida. See aga esikolmiku suhteid ei seganud. Kahel vooru kokkuvõttes reastusid parimad ateismitundjad sügissemestril järgmiselt:

1. Uko OJA 126,5; 2. Kaido PÖLLUSTE 114; 3. Arvo RUUSTAL 111; 4.–5. Veikko MALDRE (AO-11) 109; Voldemar TOMMUSK 109; 6. Aivar MÖLL 108,5; 7. Enn VILGO 108; 8. Olavi RINNE (LE-12) 104,5; 9. Veljo VIITMANN 102,5; 10. Armin LAIDRE (LE-13) 98,5.

Tuletame meelde, et sellega pole konkursis tänavusel õppeaastal veel lõppenud. Ees seisab kolmas voor, mis kujutab endast osalemist kevadsemestril ateismialaste referaafide esitamise, teaduslike tööde, ÜTÜ konverentsi ettekannete, artiklite jmt. sooritamises ja täitmises, mis kõik annavad teatud arvu lisapunkte. Seega soovime nii praeguses konkursis osalejale kui ka kevadsemestril juurdelülituvalle indu ja nukupust teadusliku ateismi aine sügavamal omandamisel.

Žürii liige PRIIT KELDER

«Ara karda, pojuke, need on tudengid..., neil on sess.»
Joonistanud HARVI VARKKI.

Peale mõningast viivitust jätkame taidlusõhtute ülevaateid. Alustame energieetikute, kes olid lossis 11. detsembril.

Iga taidlusõhtu algab ükselt. Seepärast ei saa vaikselt mööda minna sellest, et templil «ELKNÜ TPI Komitee» eksisteerib rivaal, mis on sündinud iseloomise teel. Valvsad silmad konfiskeerisid sisenejatel terve rea võltsmärkeeringuga pääsmeid.

Nüüd siis üles saali ja žüriilaua taha. Esitati viis taidlusnumbrit. Avas AA-17 «Rock-ooper». Osalejaid oli 9, kuid ilmselt poolde neist keksisid massilises punktide pärast kaasa. Tundus, et grupil üldse puudub ettekujutus rock-ooperist, või on see väga ähmane. Ka hinne tuli õhtu madalaim — 4,0.

TAIDLUSKONKURSS

18-ndaga dateeritud detsembripäev oli Glehni lossis mehaanike päralt. Õhtut reklaamis liiga kõvasti tantsuks lubatud «Rock-Hotelli», mis ergutas võrkutsete seipitsejaid suuremale tootlikkusele, ka šveitseril («kohakaasluse» alusel O. Pihlamägi), komsomolibüroo esindajail ning KOR-il tuli lossivallutajatega tublisti jõudu proovida. Imiteeritud pääsmeid oli kriminaalselt suur hulk. Imelik, et ei suudeta mõista — lossimüürid ei veni.

Saalis aga taidlesid tulevased mehaanikud, ja nähtu oli tõi keegi tundeplikum, mis neil kuuel õhtul üldse esitati. Lausa mõnu oli vaadata, kuidas hulk poisse esinemisjärjekorras, nende tõsise asjasse suhtumine tundus isegi usku-

TAIDLUSKONKURSS

25. detsembril oli taidlusõhtust viimane — majandusteaduskonna oma. Et planeetsetud oli ka teaduskonna näärripidu, sai õhtu algusaeg üpris varajane, kell 17. See aga tingis publiku suure hilinemise, nii et põhimass jõudis kohale just taidluse lõpuks.

Esimesena astus ette TP-31 ajakohase sõnalis-muusikalise kompositsiooniga «John Lennon in memoria». Kuna tege mist oli ju sajandi muusikuga, pidanuks kandvama olema just muusikaline osa, kuid kuuldud tasemel klaverimäng jäi nõrgaks ja sobinuks vaid taustaks. Idee iseenesest oli hea, kuid teostamiseks võinuks leida parema lahenduse. Punkte 5,3.

Kolm neidu TM-77-st astusid üles tantsudega. Liikumine ja koordineatsioon olid päris hästi üles ehitatud, veelgi suuremat efekti segasid pisut saali libe põrand ja väikesed apsud kavas. Punkte 8,6.

Järgnevalt sai sõnaõiguse EO, kes kogus 7,11 punkti. Hea, et juba «nullikas» tunneb vajadust (ja julgust) taidlusrindel üles astuda. Eks hiljem tuleb ju selline aktiivne vaim ja hing ka TPI-majja. Siin Raadiku «Tundengilaul» oli täitsa tore. Üldse kerkis kavast esile üks-kaks inimest, kuid taust jäi keskmiselt magedaks, laval olles tuleks ikka midagi teha ka. Kavasis vaadates (mitte ainult T-teaduskonnas) võis tahtmatult märgata lavalise liikumise abist, silma torkasid «seisvad dekoratsioonid».

TI-11 ja TR-11 ühendkava kandsid ette Aivar Riisalu ja Sven Jürgenson. Kajastamist

Maadluses on juba aastakümneid nii, et vabariigi kõrgkoolide meistrivõistlustel klassikalises stiilis toimub pingeline heitlus TRÜ, TPI ja EPA maadlejate vahel. Harvadel juhtudel on konkurentsi pakkunud ka TPedid.

Erandid ei olnud ka kõrgkoolide mullused meistrivõistlusted 6.—7. detsembril Tartus.

ENERGEETIKUTE HEAD JA VEAD

Järgnes Timur Fischel AV-37 kahe laulu ja sõnalise humoreskiga. Laulud («Sensatsioon» ja «Roheline kärü») olid hästi valitud, ka esinemine kokku jättis sümmpaatse mulje. Publikule meeldis ja žüriigi omistas üksmeelselt rühma ainuesindajale laurea dipunktid — 8,3. Lisaksin veel, et Timur tõusis laureaate nimistusse oma lauludega juba I kursusel.

Järgnev number, diskotants, tõi vaheldust lauludele. Kahjuks ei ole energieetikateaduskonna komsomolibüroolt (H. Veiler — kähku klubisse!) siamaani teavet selle kohta, kuidas oli tantsu esitanud tudengi nimi. Juba stsenarium oli mitte loetavalt vormistatud. Lõppude lõpuks pole ju žürii kohustatud ringi jooksma, saamaks teada

taidlejate nimesid. Noormees (AA-17) tegi aga oma asja töösti hästi, jäi mulje, nagu oleks tegemist oma ala meistriga. Hea koordineatsioon, liigutuste puhtus ja lõpetatus, sekka mõned elemendid pantomiimist... kõik kokku oli õhtu nael, mis kajastas ka tormilises aplausis. Nimetu laureaate teenis 9 punkti.

Omapärane oli ka kahe joogi (jälle tundmatud kunstnikud, AA-17) taidlemine. Imestama pani poiste keskendumisvõime nii suure rahvahuuga ees. Ja asanaad, s. t. poosid näisid (vähemalt mulle) kättesaamatuna. Eks proovi jalga kaela taha visata ja siis nii mõtlik ja rahulik nägu ette teha. Punkte 7,2.

Viiimasena said esinemisjärje AA-11 ja AV-11, kes kandsid

ette reklaamiklubi paroodia. Nagu TV-s, olid ka neil käsil õige mitmed eluvaldkonnad, ei puudunud Kärna Äрни oma pitskrui ja ruumilise tapeediga. Nägime ka «ehtsat» klaasisööjat. Vaeva oli nähtud, seda võib uskuda, kuid mitte just iga etteastega ei saavutatud tärsatarnust. Kohati kava venis. Saadi äramärkimistnäitavad 7,9 punkti.

Tantsuks mängis J. Kreuksi nim. Kultuuripalee ansambel «Hüürid»: soolokitarr Madis Salum, basskitarr Peedu Köster, löökriistad Peet Lindam, klaver Riho Rausma, laul Mart Helme, heli Peeter Naarits. Poisid mängisid kaasakiskuvalt, rahvas meelitati kiirelt põrandale, aga ülerahvastuse tõttu tuli vaos hoida tantsu loomingulist külge

ja hoogu. Päris asjalik oli ka diskor Rein Janovi tegevus.

Komsomolibüroo oli teinud omalt poolt nii mõndagi hea peo tarvis, kuid pidime veenutama paljupotemiseeritud väite õiguses: lihtsust ei oska end normaalselt üleval pidada. Kõrgharidust taotlevatelt noortelt võiks eeldada märksa kultuursemat käitumist. Igatahes juba lõhutud pokaalide arv oli ebatavaliselt suur, rääkimata kadunud (ilmselt omastatud) materiaalsest väärtustest.

Lõpetuseks võib öelda, et energieetikute taidlus teigi sel aastal tubli sammu tõusule. Muidu nii tagasihoidlikult esinenud A-teaduskond küünlitas seekord paari kavaga kätte isegi laurea dipunktid.

TAIDLUSKONKURSS

Suur pluss selle eest, et juht (õigemini laul) käis enamasti oma erialast.

MA-12 trio oli kergelt melanholne. Laulust laulu hikus rebaste igatsus kodu, ema, mälestuste järele... Neist poistest võiksid tulevikus tulla tasemel folklauljad. Esialgul 6,0.

MM-13 rock-kapell esitas rahvalike laulude tõelisi tudengilike teemadel. Veel korraldada peab ütlemat, et kui lavale juba tulnud, siis peaks taidlema ka, või siis edaspidi külge riputada silt: «Dekoratsioon. Mitte puutada.» Punkte 6,3.

Taidlusest sel õhtul siis niipalju. Edasi jätkus mõnusalt «Rock-Hotelli» saatel ja oli vaieldamatult tore.

TAIDLUSKONKURSS

de taha, võiksid etteaste kasuka otsustada. Ootame rõõmuga.

ANNELI KUUS KM-31

KÕIGE ÜLIÕPILASLIKUMAD MEHAANIKUD

matu. Kavad olid ka vahvad: tõi siit, teine sealt eluvaldkonnast, kuid põhiliselt ikka nende endi elust: ühiselamust, tudengi ja dekanadi suhetest, oma erialast. Mehaanikud astusid pika sammu tudengitaidluses suunas, samal ajal kui teistes teaduskondades püüdi rohkem professionaalsuse poole. Seda ei eeldanud pahatühti aga ei kava ega esinejad ise.

Nüüd punktide juurde. MM-71 Mart Unt ja Andres Trikkel esitasid kolm muusikapala kitarridel: «Instrumentaal», «Helin» ja protestilaul «Selline on nende maailm». Punkte 8,8.

K-teaduskonna tüdrukute kaks diskotantsu andsid kokku 7 punkti. Märkimist väärib, et tüdrukud panevad oma sammude kokku, «aga kui saaks nae-

ratus ka veel...» (kommentaar minu selja taga istunud poistelt).

MT-71 «Simman». Üldmulje jäi hea, nii mõnedki repliid tabasid kümnuses: mis on flirt? — pinna sondeerimine soodsaks juhuseks; idioot? — tohmani tiitel; mink? — daami näotapeet; negatiiv — naise nägu pärast sauna jne. Esinejatele teadmiseks — rohkem austust publiku vastu, mitte keerata selga rahva poole. Harjutada õiget lavalist liikumist, parandada diktsiooni. Punkte praegu 7,0.

MM-31 ettekandel kõlas muusikaline kompositsioon lihtsatest lauludest. Punkte 5,7. Paari mehe ülesastumine oli omal kohal, kohati tundus mass liigsena, s. t. enamik ei osanud veel laval midagi peale hakata.

MAJANDUSE PIKK NÄÄRIPIDU

leidsid EÜE läinud ja tulevased töösuveld. Oistel oli lavatunnustus täiesti olemas, kuigi kohati polnud polemiseerimine malevateemadel just kõige õigem. Tugev muusikaline osa kava lõpus oli siiski hea. Punkte kogunes 5,8.

TP-11 esituses nägime sõnalist kompositsiooni telerisaadest. Idee oli jällegi hea, huumor paistis läbi igast telesaate paroodiast, kuid minul isiklikult oli 100-aastasest vanasast kahju. 6,33 punkti.

Grupp TM-17 laskis kõlada laulul «Metsas kasvas kuuseke» õige mitme tuntud ja tundmata taidluskollektiivi esituses. Žürii liige Agu Savila konstateeris, et metsas viib tuul viisi ära ja midagi positiivsemat ei oska minagi juurde lisada. Punkte 3,5.

TM-71 nimel võtsid laulu üles Arvo Brandmeister ja Agu Savila. Kuuldud kolm laulu «All puudevalla», «Leidsin rukkist lille...» ja «Epitaafid» olid vaieldamatult õhtu tugevamad etteasted. Seda tõendavad ka laurea adipunktid, mis on (enne ametliku edetabeli avaldamist) kogu taidluse arvestuses pärast K-teaduskonna «Pocot» (9,3) 9,1 punktiga teisel kohal.

Majanduse kasvatusprodekaani H. Reisenbuki ja parteibüroo sekretäri V. Rajangu aktiivsel kaastegutsemisel valati samal õhtul teaduskonna õnne, mis tuli välja üksjagu sakiline küll ja näitas teaduskonna elu ikka tõusujoones minevana. Dekaan dots. J. Toomaspoeg tervitas kõiki taidlejaid ja andis kolmele tordikohale tulnule auhinna üle.

Meelelahutuslikus osas astusid

rahva ette grjazurotskad (vrld. snegurotskad), saastatuse produktid, kelle pealaest jalatallani ulatavate süsimustade mantlite all varjusid vanalinna stuudio näitlejad Egon Nuter ja Peeter Volkonski. Nemat täitsid traditsioonilise näärivana ülesandeid ja jagasid erialade kaupa pärast väikest kemplemist (mida vaimukam, seda parem) kenalt kujundatud kommipakke. Oma paki teenisid välja ka teaduskonna õppejõud, kuigi neid esindanud K. Niglas ja R. Jürgenson ei teadnud (ei tahtnud?) öelda dekaani hüüdnime.

Järgnevail õhtutundidel tegi muusikat Toiduainete Tööstuse Ministeriumi Eksperimentaal-kombinaadi «Mehis» all mängiv «Singel»: Andres Hion (löökrüstad), Raul Sepper (basskitarr), Priit Aava (soolokitarr), Urmas Laht (saksofon, klarinet), Urmas Lattikas (klahvpillid), Rein Raudjalg (reži).

Õhtu kujunes üldjoontes päris meeldivaks, rahvas paistis igati rahule jäävat. Huvitav vaid küsimus, miks poolde stsenariumis kirjas olnud esinejad ei teatanud oma mitteilmumisest. Žürii ootab neid teise vöoru.

Kokkuvõtteks minu poolt kõigi taidlusõhtute kohta: suur aitäh kõigile õpperühmadele ja üksikutele tudengitele, kes julgusid taidluses kaasa liitua. Loodame, et teises vöorus kaovad «lavadekoratsioonid» (ehk seisvad massid, kes lossi ükselt

tasuta sisse said), peatähelepanu pööratakse sisutihedusele ja kava esitamisküpsusele. Ja ka need, kes seekord jäid kulissi-

♦ Kas tantsisid ka kogu õhtu?

Joonistanud HARVI VARKKI. (LA-91)

Žüriilt teadmiseks: lõppkokkuvöte koos esinejate ja teaduskondade üldjärjestusega ilmub kevadsemestri esimeses TP-s 13. veebruaril. Samast lehest võime lugeda ka «taidlusest teisel

korrusel», kus käis põhitegevus lossi ukse juures ja haarileiti ees, kirja pandud šveitseri mehuaaridena.

Seniks edukat sessi ja kosutavat vaheega!

VABAMAADLEJAD KAITSESID ESIKOHTA

TPI vabamaadlejad saavutasid 6 esikohta 10-st, samuti võistkondliku esikoha. Teiseks jäi TRÜ kolme ja kolmandaks EPA ühe esikohaga. TPedid maadlejad individuaalarvestuses neljandast kohast kõrgmale ei jõudnud. Samale kohale jäi ka võistkond..

TPI maadlejaist saavutasid esikoha ja 1980. a. ENSV kõrgkoolide vabamaadleuse meistri nimetuse Sergei Tjulenjev AJ-37, Gennadi Sergejev AO-11,

Jaanus Rooba AA-11, Ants Pärisalu ET-52, Pjotr Birjukov EV-77 ja Aivar Vreimann MT-71. Teiseks jäid Eduard Varvas AA-17, Urmas Mõik AV-11 ja Jüri Kukk KA-12,

kolmandaks Valentin Li LI-17 ja Kaido Tamm ET-51.

Ankrumees, raskekaallane Aivar Vreimann tuli maadlussektis kolme aasta eest ilma spordijärguta. Siis oli tema kehakaal ligi 90 kg. Hoolas treening en aga muskeleid paisutanud 20 kgr võrra ja meistersportlase karjääradi järku täitev mehaanikateaduskonna tudeng on juba arvestatav raskekaallane vabarligis. Seekordne võit on Järg 4. lk.

